

GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

Titulació acadèmica	Batxillerat / Grau en Teologia					
Assignatura	3EN011 SINÒPTICS I FETS					
Any	2023-2024	Curs	Tercer	Valor lectiu	6 ECTS	
Període lectiu	1r i 2n semestre		Hores setmanals	2	Àrea	CC institucionals
Professor/a	Dr. Marcos Aceituno Donoso			Llengua	Català	

Descripció/Justificació

Aquesta assignatura pretén oferir les claus conceptuals i metodològiques necessàries per a conèixer millor els escrits cristians antics que ens lleguen l'experiència narrada de la vida, missatge i missió salvadora de Jesús de Natzaret i que la Gran Església va avalar de bon començament: ens referim als Evangelis sinòptics i Fets dels Apòstols. Tindrem en compte el procés històric de composició d'aquests textos, els procediments literaris i teològics que els van configurar i el missatge religiós que volen transmetre. Proposarem un estudi crític que tindrà en compte tots els aspectes literaris, contextuals i teològics als quals l'exegesi bíblica ha arribat en els darrers segles. Partirem de la base que precisament aquesta aproximació crítica als textos evangèlics és la manera més respectuosa d'atansar-se als sinòptics, perquè té en compte el procés eclesial complex en virtut del qual va cristal·litzar les tradicions orals sobre Jesús i els elements que hi influeixen.

Requisits i orientacions prèvies

Haver superat correctament l'assignatura d'Introducció al Nou Testament.

Objectius

1. Comprendre el significat i la motivació dels evangelis sinòptics.
2. Conèixer les coordenades històriques, culturals i religioses de cada evangelista.
3. Prendre consciència de la importància del text grec per damunt de la seva traducció.
4. Aprendre a establir sinopsis dels textos evangèlics i a fer una lectura segons l'ordre redaccional.
5. Aprofundir en la unitat de l'obra lucana: Evangeli i Fets dels Apòstols.
6. Promoure el valor de la reflexió personal i del treball en equip
7. Créixer en la capacitat lectora i narrativa de l'alumne.

Competències

1. Capacitat de comprensió lectora.
2. Capacitat de comunicació escrita i oral.
3. Habilitat per treballar de forma autònoma i en grup.
4. Coneixement bàsic del grec bíblic.
5. Comprensió bàsica de la formació dels evangelis i de les característiques de cadascun dels Sinòptics i dels Fets dels Apòstols.
6. Haver llegit de forma seguida cadascun dels quatre textos que són matèria de l'assignatura.

Continguts

1. La formació dels evangelis.
2. Gènere literari dels evangelis.
3. L'Evangeli segons Marc: composició, estructura, característiques.
4. L'Evangeli segons Mateu: composició, estructura i característiques
5. La doble obra lucana: gènere literari
6. La doble obra lucana: unitat dels dos volums, composició, estructura i característiques.
7. Lectura i sinopsi dels textos.

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

Classe magistral i sessions de treball preparades prèviament a casa. Es donarà especial importància a la lectura dels textos en estudi i en la seva comparació sinòptica. L'alumne haurà d'estudiar o repassar els temes de formació dels evangelis i dels diversos llibres que s'estudien a partir de la Introducció al Nou Testament del professor.

Avaluació

Criteris d'avaluació:

Capacitat de comentar els textos tenint en compte la sinopsi amb els altres evangelis o dins de l'obra lucana. Coneixements sobre les característiques dels escrits i capacitat de comprensió. Es tindrà en compte l'assistència a classe i la participació activa.

Tècniques d'avaluació:

Assistència a classe.

Dos exàmens escrits acumulatius (amb possibilitat d'exposició grupal de la matèria treballada a manera de seminari)

Bibliografia bàsica

Text:

Nou Testament grec-llatí-català, Barcelona: ABC – Claret – SBU 1995.

Nou Testament Grec. Edició d'estudi, a càrrec de J. Ferrer, J. Malé, X. Matoses i O. Ponsatí-Murlà: CPL 2019.

Lluc. Demostració a Teòfil. Evangeli i Fets dels Apòstols segons el còdex Beza, edició i trad. J. Rius-Camps i J. Read-Heimerdinger, Barcelona: Fragmenta 2009.

La Bíblia. Bíblia catalana, traducció interconfessional (BCI), Barcelona: ABC – Claret – SBU 2008.

Software for Biblical Exegesis and Research. BibleWorks 10.

Diccionaris:

AA.VV, *Diccionario enciclopédico de la Biblia*, Barcelona: Herder 1993.

H. BALZ – G. SCHNEIDER, *Diccionario exegético del Nuevo Testamento*, Salamanca: Sígueme 1996-1998.

J. FERRER – J. MALÉ – X. MATOSES, *Diccionari grec-català del Nou Testament*, Barcelona: CPL

2019.

Sinopsis:

- P. BENOIT – M.-E. BOISMARD – J.L. MALILLOS, *Sinopsis de los cuatro evangelios*, vol. I: Textos, Ed. Desclée de Brouwer, Bilbao, 1975.
- D. ROURE, *Sinopsi de Mateu. L'Evangeli segons Mateu amb els textos paral·lels de Marc, Lluc i Joan*, Barcelona: ABC 1995; *Sinopsi de Marc* (1996); *Sinopsi de Lluc* (1997).
- A. VARGAS-MACHUCA GUTIÉRREZ, *Sinopsis de los evangelios*, ed. española, Sociedad Bíblica 2008.
- J. READ-HEIMERDINGER – J. RIUS-CAMPS, *A Gospel Synopsis of the Greek Text of Matthew, Mark and Luke. A Comparison of Codex Bezae and Codex Vaticanus*, Leiden-Boston: Brill 2014.

Altres eines:

- P. SAIS – S. SAIS, *Nou Testament grec-català. Bíblia interlineal catalana*, Barcelona: IBEC 2008.
- M. ZERWICK – M. GROSVENOR, *Análisis gramatical del griego del Nuevo Testamento*, Estella: Verbo Divino 2008.
- M. ACEITUNO – J. FERRER – J. MALÉ, *Gramàtica i lèxic essencials de grec bíblic*, Barcelona: CPL 2019.

Estudis generals:

- R. AGUIRRE – A. RODRÍGUEZ CARMONA, *Evangelios sinópticos y Hechos de los apóstoles* (Introducción al Estudio de la Biblia 6), Estella: Verbo Divino 1992.
- S. GUIJARRO, *Los cuatro evangelios* (Biblioteca de Estudios Bíblicos 124), Salamanca: Sígueme 2012.
- R. PUIGDOLLERS I NOBLOM, *Introducció al Nou Testament*, Barcelona: Claret 2010.

Evangelí segons Marc:

- J. GNILKA, *El evangelio según san Marcos*, Salamanca: Sígueme 1986-1987, 2 vol.
- J. MARCUS, *El Evangelio según Marcos. Nueva traducción, con introducción y comentario*, 2 vols., (BEB 130-131), Salamanca: Sígueme 2010-.
- J. MATEOS – J. BARRETO, *El Evangelio de Marcos. Análisis lingüístico y comentario exegético*, Còrdova: El Almendro 1993-2008, 3 vol.
- J. RIUS-CAMPS, J., *El Evangelio de Marcos: Etapas de su redacción: Redacción jerosolimitana, refundición a partir de Chipre, redacción final en Roma o Alejandría*, Ed. Verbo Divino, Estella, 2008.
- R. PUIGDOLLERS I NOBLOM, «El text primitiu del Relat de la Passió a l'Evangelí segons Marc», *RevCaT* 40 (2015) 677-719.
- «Apunts històrics a partir del Relat primitiu de la Passió» (I), *RCatT* 41/1 (2016) 9-58; (II) *RCatT* 41/2 (2016) 497-546.

Evangelí segons Mateu:

P. BONNARD, *Evangelio según san Mateo*, Ed. Cristiandad, Madrid, ²1976.

I. GOMÁ, *El evangelio según San Mateo*, 2 vol., Ed. Marova, Madrid, 1976.

U. LUZ, *El evangelio según san Mateo*, Salamanca: Sígueme 1993-2005, 4 vol.

Evangelí segons Lluc:

J.A. FITZMYER, *El evangelio según san Lucas*, Salamanca: Sígueme 1986-2005, 4 vol.

F. BOVON, *El evangelio según san Lucas*, Salamanca: Sígueme 1995-2004, 3 vol.

R. PUIGDOLLERS I NOBLOM, «Correccions de Lluc sobre el Relat de la Passió segons Mateu», *RevCaT*.

Fets dels Apòstols:

J.A. FITZMYER, *Los Hechos de los Apóstoles*, Salamanca: Sígueme 2003, 2 vol.

J. RIUS-CAMPS – J. READ-HEIMERDINGER, *El mensaje de los Hechos de los apóstoles en el Códice Beza. Una comparación con la tradición alejandrina*, 2 vol., Ed. Verbo Divino, Estella, 2007-2010.

R. PUIGDOLLERS I NOBLOM, «Silencis i *fake news* sobre la figura de Pau al segon volum de l'obra llucana», *RCatT* 43/2 (2018) 405-423.